

Said Nursî ve ABD

20. yüzyılda dünyanın süper gücü olarak öne çıkan ve Sovyetler Birliğinin çöküşünden sonra bu özelliği, yanına rakipsizlik sıfatı katılarak iyice pekişen ABD, genel ve yaygın değerlendirmelerde, daha ziyade uyguladığı politikalarla ölçülüp tartılıyor.

Ve bu politikalar özellikle Bush dönemindeki uygulamaların sonucu olarak dünya genelinde yaygın bir ABD nefretini doğurmuş durumda.

Bu da normal. Zira insan fitratı zulme, haksızlığa, katliâma, sömürüye itiraz ve isyan eder.

Kur'ân'ın çağımıza dersi ve mesajı niteliğindeki Risale-i Nur'da da Amerika'ya atıflar yapılır. Ama bunların tamamı, külliyatın ana mesajı olan iman ve Kur'ân hizmeti ekseninde, siyasî olaylardan bağımsız bir perspektifle dile getirilir.

Maksat, şeriat-ı fitriyenin kanunlarına riayet ederek bu güce erişen Amerika'nın dine ve insanlığa hizmet hedefine yönlendirilip teşvikidir.

Bununla ilgili bahislerden kısa bir derleme:

* "Leyle-i Kadir'de ihtar edilen bir mes'ele-i mühimme" bahsinde "Amerika'nın din-i hakkı arayan ehemmiyetli dinî cemiyeti gibi, rû-yi zeminin (yeryüzünün) geniş kıt'aları ve büyük hükümetleri Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyanı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh-u canlarıyla sarılacaklar" (Sözler, s. 141) tesbiti var.

* Üstadın talebesi Hüsrev'in imzasını taşıyan bir mektupta "Mesmuata (duyduğumuza) göre, bugünkü Amerika, aktar-ı âleme (dünyanın her tarafına) tetkikat için gönderdiği dört heyetten birisini, bugünkü beşeriyetin saadetini temin edecek salim bir din taharrisine (araştırmasına) memur etmiştir" deniliyor (Emirdağ L., s. 128)

* "Amerika'nın en yüksek ve meşhur feylesofu olan Mister Carlyle"ın "Başka kitaplar hiçbir cihette Kur'ân'a yetişemez. Hakikî söz odur, onu dinlemeliyiz" beyanı aktarılıyor (a.g.e., s. 461).

* Üstadın talebe ve hizmetkârı Zübeyir Gündüzalp, Ankara Üniversitesinde verdiği konferansta, "Amerika'da, Beyaz Saray'da bütün dünyanın ve kâinatın güneşi olan Kur'ân-ı Hakîm yeşil ipekliler arasında lâıyk olduğu yüksek mevkiye konuyormuş" (Gençlik Rehberi, s. 210) diyor.

* "Eskiden Hıristiyan devletleri ittifad-ı İslâma taraftar değildiler. Fakat şimdi komünistlik ve anarşistlik çıktığı için, hem Amerika, hem Avrupa devletleri Kur'ân'a ve ittifad-ı İslâma taraftar olmaya mecburdurlar" (Emirdağ L., s. 577) tesbiti, konunun bir başka önemli boyutunu veriyor.

* Menderes'e yazılan bir mektuptaki "Bütün âlem-i İslâmı arkasında ihtiyat kuvveti yapmak ve uhuvvet-i İslâmiye (İslâm kardeşliği) ile 400 milyon (şimdi 1.5 milyar) kardeşi bulmak ve Amerika gibi din lehinde çalışan muazzam bir devleti kendine hakikî dost yapmak, iman ve İslâmiyetle olabilir" (a.g.e., 816) tavsiyesi, aynı gerçeğin Türk hükümetine bakan cihetine vurgu yapıyor.

* "Amerika buranın en küçük bir havadisini merakla takip ettiği halde, buranın en büyük bir hadisesi olan Risale-i Nur'u elbette arayacaktır" (a.g.e., s. 383), ifadesinde de, aktardığımız diğer hususları tamamlayan önemli bir tesbit mevcut.

Bu son cümleyle irtibatlı gelişmeler ayrı bir fasıl ve bunlar yazımızın kalan kısmına sığmayacağı için müstakil olarak ele alınması daha uygun olur.

Ve yukarıda yaptığımız nakiller, Risale-i Nur perspektifinde Amerika'ya nasıl bakılması gerektiğinin belli başlı parametrelerini veriyor.

"Ben talebeyim, onun için herşeyi mizan-ı şeriatla muvazene ediyorum" (Divan-ı Harb-i Örfî, s. 18) diyen bir Üstadın talebeleri de, herşeyi şeriat mizanlarının en mükemmel şekilde ortaya konulup izah edildiği Risale-i Nur'daki evrensel ölçü ve prensiplere göre değerlendirirler.

Haliyle Amerika da buna dahildir.

Hakkın değil, kuvvetin esas olduğu günümüz dünyasında yapılacak siyaset, ekonomi v.s. gibi dünyevî eksenli yorumlarda ABD yandaşlığı veya karşıtlığı gibi kategoriler ortaya çıkabilir.

Ama Nur talebesinin bakışını belirleyen ölçüler bunların üzerine çıkan bir derinliğe sahip olmalı.